

Studiesucces van internationale studenten in de wo-bachelor

factsheet - oktober 2022

Deze factsheet geeft inzicht in het studiesucces van internationale studenten aan universiteiten in Nederland. We kijken naar het studiesucces in wo-bachelors van studenten uit EER-landen en niet-EER-landen ten opzichte van studenten met een Nederlandse vooropleiding. Internationale studenten stoppen vaker met hun studie in Nederland dan studenten met een Nederlandse vooropleiding. De studenten die blijven, studeren even vaak of zelfs vaker af in de nominale studietijd dan Nederlandse studenten.

Aanleiding

Nederland is onder internationale studenten populair als land om een opleiding te volgen. Het aantal internationale studenten, zowel uit EER-landen¹ als uit niet-EER-landen, groeit al jaren (CBS, 2022). Hoewel internationalisering voordelen kan hebben, zoals bijvoorbeeld het bijdragen aan een stimulerend studieklimaat en zorgen voor een betere aansluiting op internationale wetenschappelijke ontwikkelingen (Bestuursakkoord, 2022), leidt de grote instroom van internationale studenten ook tot een aantal knelpunten. Zo is de beschikbaarheid van huisvesting voor studenten een groot probleem. Ook zijn er zorgen dat de kwaliteit en toegankelijkheid van het stelsel onder druk zullen komen te staan door oncontroleerbare groei. De

minister komt daarom in 2023 met een voorstel voor wettelijke sturingsinstrumenten om internationale studentenaantallen gericht te beheersen.

Het is voor alle partijen – instellingen, internationale studenten en Nederlandse studenten – van belang dat de buitenlandse studenten die naar Nederland komen om een opleiding te volgen, op de juiste plek terecht komen. Om een indicatie te krijgen of dit het geval is, kijkt de inspectie in deze factsheet naar het studiesucces van internationale studenten uit EER-landen en niet-EER-landen ten opzichte van studenten met de Nederlandse nationaliteit en een Nederlandse vooropleiding.

Gegevens over cohorten 2011-2017

Voor deze factsheet is gebruik gemaakt van gegevens van DUO (oktober 2021) over de instroomcohorten 2011-2017 van studenten in bekostigde wo-bachelors. Daarbij is 2017 het meest recente cohort waarvan het diplomarendement kan worden vastgesteld (een nominale studieduur plus 1 jaar, dus 4 jaar voor een wo-bachelor). We bekijken trendbreuken en verschillen in trends tussen studenten uit niet-EER-landen, EER-landen en studenten uit Nederland.

Bevindingen in het kort

Internationale studenten vallen vaker uit dan Nederlandse studenten. Zowel studenten uit EER-landen als uit niet-EER-landen vallen procentueel vaker uit in het eerste jaar dan studenten uit Nederland. Het zou kunnen dat zij overstappen naar een wo-bachelor in een ander land. Ook in het 2e, 3e en 4e jaar vallen internationale studenten vaker uit dan studenten uit Nederland. Voor studenten uit niet-EER-landen heeft dit grotere financiële consequenties dan voor studenten uit Nederland of EER-landen, aangezien zij een hoger collegegeld betalen.

Van de internationale studenten die na het eerste jaar nog in opleiding zijn, behaalt een groot deel een diploma binnen 4 jaar. Het percentage studenten dat binnen 4 jaar een diploma haalt, ligt hoger voor internationale studenten dan voor studenten uit Nederland. Mogelijk speelt hier een selectie-effect, omdat in het eerste jaar al meer internationale studenten uitvallen.

Tussen landen grote verschillen in studiesucces. Wanneer gekeken wordt naar het land waar internationale studenten vandaan komen, blijkt dat er veel variatie in studiesucces is. Studenten uit sommige landen lijken meer moeite te hebben met het volgen van een wo-bachelor in Nederland. Dit geldt zowel voor studenten uit EER-landen als uit niet-EER-landen.

¹ EER: de 27 EU-lidstaten (nog incl. het VK) + Noorwegen, IJsland en Liechtenstein

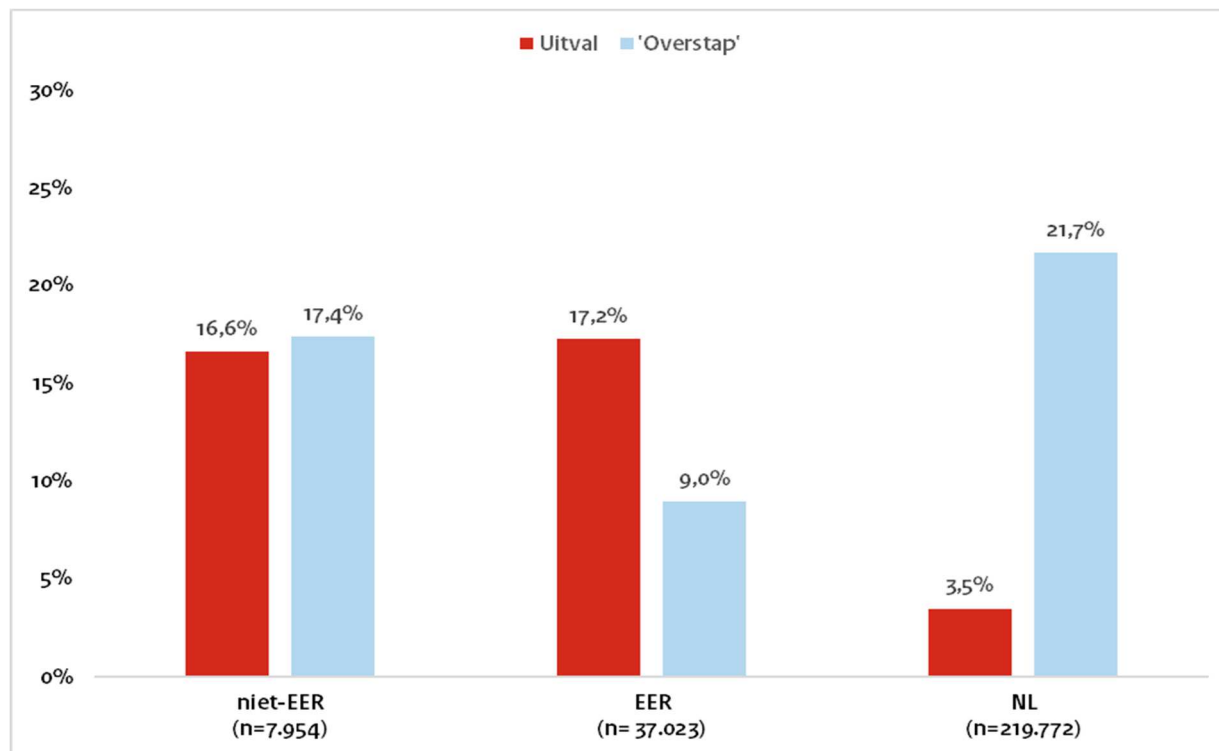
Definities

Studiesucces kan op verschillende manier gedefinieerd worden. In deze factsheet is er voor gekozen om voor studiesucces te kijken naar de indicatoren uitval, overstap en diplomarendement.

Voor alle gegevens geldt dat deze zijn samengenomen over de jaren 2011-2017. Op die manier konden we rekenen met een substantieel aantal studenten voor afzonderlijke landen. Dus bijvoorbeeld de uitval in jaar 1 is niet berekend over één afzonderlijk jaar, maar gemiddeld over de jaren 2011-2017.

- **Uitval:** een student studeert niet meer aan een opleiding in Nederland. Hierbij wordt gekeken naar verschillende momenten waarop een student stopt met zijn/haar studie (bijvoorbeeld in jaar 1, of later).
- **Overstap:** een student is een andere opleiding in Nederland gaan doen dan degene waar hij of zij mee begon.
- **Diplomarendement:** of de student binnen 4 jaar een wo-bachelordiploma heeft behaald in Nederland (ofwel aan de wo-bachelor van de eerste keuze, ofwel aan een andere wo-bachelor in Nederland).

De inspectie heeft alleen gegevens beschikbaar over het Nederlandse hoger onderwijs. Dat betekent dat uitval en overstap in deze factsheet steeds bekeken worden vanuit het Nederlandse stelsel. Als een student besluit om een opleiding in het buitenland te gaan volgen, wordt dat in deze factsheet dus gezien als uitval, omdat de student daarmee uitstroomt uit het Nederlandse hoger onderwijs.

Figuur 1. Aandeel studenten dat uitvalt en overstapt binnen het eerste jaar over de cohorten 2011-2017, uitgesplitst naar studenten uit niet-EER-landen, EER-landen en uit Nederland.

Internationale studenten vallen vaker uit, maar veranderen minder vaak van opleiding dan Nederlandse studenten in het eerste jaar

Internationale studenten stoppen in het eerste jaar vaker met hun studie in Nederland dan Nederlandse studenten. EER-studenten en niet-EER studenten vallen ongeveer even vaak uit in het eerste jaar. Internationale studenten stappen in het eerste jaar minder vaak over naar een andere wo-bachelor dan Nederlandse studenten. Dit komt vermoedelijk (deels) doordat zij vaker een overstap zullen maken naar een opleiding in het buitenland, wat in onze definities gezien wordt als uitval uit het Nederlandse

hoger onderwijs. Studenten uit niet-EER-landen stappen vaker over dan studenten uit EER-landen. Bij elkaar genomen zit bij elk van de groepen ongeveer een kwart tot een derde van de studenten in het eerste jaar niet op de juiste plek.

Uitval ook na eerste jaar hoger onder internationale studenten

Ook in jaar 2, 3 en 4 ligt het aandeel studenten dat met de studie in Nederland stopt hoger onder internationale studenten dan onder Nederlandse. Het percentage loopt op naar ongeveer 24% uitval na 4 jaar. Voor internationale studenten is dit een kostbare aangelegenheid. Zowel op financieel als sociaal vlak investeren zij om in het buitenland te gaan studeren. Voor niet-EER studenten geldt bovendien dat zij instellingscollegegeld betalen, wat meestal hoger is (grootweg 6.000 euro tot 23.600 euro per studiejaar) dan het wettelijk collegegeld (2.209 voor 2022-2023) dat Nederlandse en EER-studenten moeten betalen.

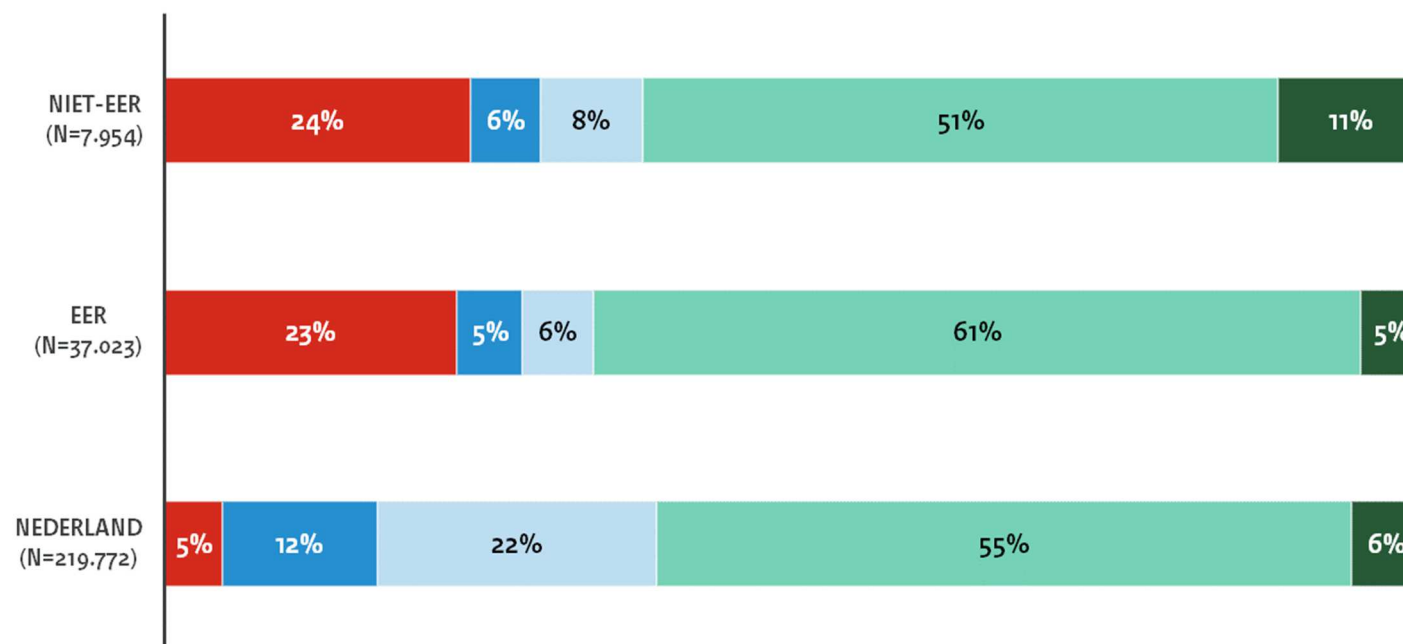
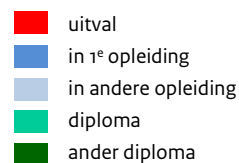
Oorzaken uitval onbekend

Het is niet verrassend dat internationale studenten in plaats van overstappen naar een andere opleiding in Nederland ook vaker kiezen voor een terugkeer naar hun vaderland. Wel is het feit dat internationale studenten vaker met hun studie in Nederland stoppen dan Nederlandse studenten een teken dat een aanzienlijk deel van deze studenten zich niet op zijn plek voelt in (de bacheloropleiding in) Nederland. Op basis van deze data kan geen uitspraak worden gedaan over waarom dit zo is. De oorzaken hiervoor kunnen liggen bij de instelling of opleiding, maar het kan net zo goed dat het studeren in het buitenland in algemene zin niet goed bevalt.

Diplomarendement na 4 jaar hoger onder internationale studenten dan onder Nederlandse

De internationale studenten die blijven studeren in Nederland, laten een relatief goed diplomarendement zien. Van de studenten uit niet-EER-landen haalt 62% een diploma in 4 jaar (ofwel bij de studie gekozen bij aanvang, of wel bij een andere wo-bachelorstudie in Nederland). Van de studenten uit EER-landen haalt 66% een diploma binnen 4 jaar. Voor Nederlandse studenten ligt dit aandeel op 61%. Te zien is dat 34% van de Nederlandse studenten nog bezig is met studeren na 4 jaar, ten opzichte van 11% bij de EER-studenten en 14% bij de niet-EER-studenten.

Figuur 2. Totaalbeeld van waar studenten uit cohorten 2011-2017 vier jaar na aanvang van de studie staan. Resp. voor studenten uit niet-EER-landen, uit EER-landen en uit Nederland.

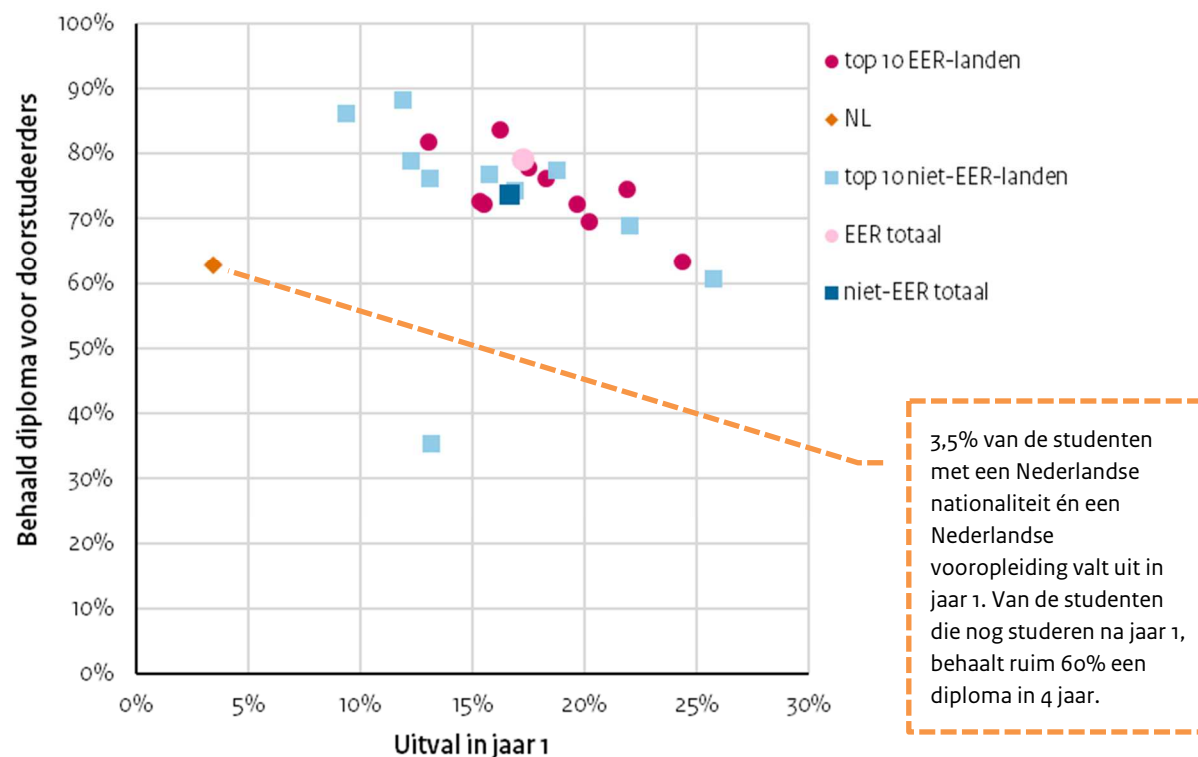

Studenten uit sommige landen doen het niet goed in Nederlandse wo-bachelors

Ook op landenniveau hebben we bekeken of er verschillen zijn in studiesucces. Daarbij is apart voor EER-landen en niet-EER-landen een top 10 gemaakt van landen van waaruit de instroom van studenten in Nederlandse wo-bachelors het grootst is. Van studenten die instromen uit een EER-land komt 88% uit de top 10-landen in de figuur. Van de studenten die instromen uit een niet-EER-land, komt 67% uit de top 10-landen in de figuur.

Figuur 3 geeft weer hoeveel studenten stoppen met hun studie in jaar 1, afgezet tegen het aandeel van de doorstudeerders (de studenten die niet zijn uitgevallen in jaar 1) dat een wo-bachelordiploma behaalt binnen 4 jaar. Het valt direct op dat uitval en diplomarendement sterk verschillen tussen de diverse landen. Over al deze landen is wel een verband te zien tussen uitval en diplomarendement: hoe hoger de uitval in jaar 1, des te lager vaak het diplomarendement onder doorstudeerders. Studenten uit deze landen zijn dus zowel minder succesvol in het eerste jaar als in het vervolg van de studie in Nederland. Omgekeerd zijn er ook landen van waaruit de instromende studenten relatief weinig uitvallen in jaar 1, en daarnaast een hoog diplomarendement hebben onder de studenten die doorstuderen.

De percentages van studiesucces van studenten uit EER- of niet-EER-landen clusteren niet duidelijk samen; de roze en de blauwe punten lopen grotendeels door elkaar heen (figuur 3). Daardoor geeft een vergelijking tussen de groepen EER-landen en niet-EER-landen mogelijk geen goed beeld van de werkelijkheid. Zowel binnen de 10 grootste EER-landen als binnen de 10 grootste niet-EER-landen zit veel variatie. Het percentage studenten dat uitvalt in jaar 1 ligt tussen de 13 en 24% voor EER-landen en tussen de 9 en 25% voor niet-EER-landen. Het percentage studenten dat een diploma behaalt binnen 4

Figuur 3. Samenhang tussen uitval in het eerste jaar en behaald diploma na 4 jaar voor studenten die zijn blijven studeren na jaar 1. Uitgesplitst naar niet-EER-landen, EER-landen en Nederland.

jaar ligt binnen EER-landen tussen de 63 en 84% en voor niet-EER-landen tussen 36 en 87%. Op basis van de cijfers in deze factsheet is het niet mogelijk te verklaren waar deze verschillen vandaan komen. Wel geeft het aan dat studenten uit sommige landen minder goed meekomen en dus mogelijk niet goed op hun plek zitten in Nederland en/of de gekozen wo-bachelor. Mogelijk kunnen universiteiten hier op inspelen door extra in te zetten op voorlichting voor deze doelgroep. Dit voornemen is ook geformuleerd in het [Bestuursakkoord 2022 hoger onderwijs en wetenschap](#).

Colofon

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730 | 3500 GS Utrecht
www.onderwijsinspectie.nl
© Inspectie van het Onderwijs | oktober 2022

NB Deze factsheet vervangt de versie van september 2022; die was nog gebaseerd op een minder gebruikelijke definitie van instroom.